

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (prvi senat)

z dne 21. maja 2015*

„Predhodno odločanje — Protokol o privilegijih in imunitetah Evropske unije — Člen 12, drugi odstavek — Davek, ki ga lokalnim skupnostim plačujejo osebe, ki imajo v posesti ali uporabljajo stanovanje na njihovem ozemlju — Zgornja meja — Socialni ukrep — Upoštevanje plač, mezd ali prejemkov, ki jih Evropska unija izplačuje uradnikom in drugim uslužbencem“

V zadevi C-349/14,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Conseil d'État (Francija) z odločbo z dne 2. julija 2014, ki je prispela na Sodišče 21. julija 2014, v postopku

Ministre délégué, chargé du budget

proti

Marlène Pazdziej,

SODIŠČE (prvi senat),

v sestavi A. Tizzano, predsednik senata, A. Borg Barthet, E. Levits, sodnika, M. Berger, sodnica, in F. Biltgen (poročevalec), sodnik,

generalni pravobranilec: P. Mengozzi,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za francosko vlado D. Colas in J.-S. Pilczer, agenta,
- za belgijsko vlado S. Vanrie in J.-C. Halleux, agenta,
- za Evropsko komisijo F. Clotuche-Duvieusart, I. Martínez del Peral in W. Roels, agenti,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

* Jezik postopka: francoščina.

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 12, drugi odstavek, Protokola o privilegijih in imunitetah Evropske unije, priloženega k pogodbam EU, DEU in ESAE (v nadaljevanju: Protokol).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med ministre délégué, chargé du budget in M. Pazdziej v zvezi z upoštevanjem plače, ki ji jo izplačuje Evropska unija, pri določitvi zgornje meje prispevka, dolgovanega na podlagi davka, imenovanega „stanovanjski davek“, ki ga lokalnim skupnostim plačujejo osebe, ki imajo 1. januarja v letu obdavčitve zasebno v posesti ali uporabljajo stanovanjske prostore v Franciji.

Pravni okvir

Pravo Unije

- 3 Člen 12 Protokola določa:

„Uradniki in drugi uslužbenci Unije so dolžni plačevati davek v korist Unije od plač, mezd in prejemkov, ki jih prejema od Unije, v skladu s pogoji in postopki, ki jih določita Evropski parlament in Svet z uredbami po rednem zakonodajnem postopku in po posvetovanju z zadevnimi institucijami.

Oproščeni so nacionalnih davkov od plač, mezd in prejemkov, ki jih plačuje Unija.“

Francosko pravo

- 4 Člen 1414 A francoskega splošnega davčnega zakonika je v različici, ki se je uporabljala v času nastanka dejanskega stanja v postopku v glavni stvari, način izračuna zgornje meje prispevka, dolgovanega na podlagi stanovanjskega davka, določal tako:

„I. Davčni zavezanci, ki niso omenjeni v členu 1414 in katerih dohodki v preteklem letu ne presegajo meje, določene v točki II člena 1417, so po uradni dolžnosti oproščeni stanovanjskega davka za svoje glavno prebivališče v višini deleža prispevka, ki presega 3,44 % njihovega dohodka v smislu točke IV člena 1417, zmanjšanega za olajšavo, ki znaša:

- (a) 5 038 EUR za prvi del družinskega količnika, povečano za 1 456 EUR za štiri prve poldele in za 2 575 EUR za vsak naslednji podel, v celinski Franciji;

[...]

II. Za uporabo točke I:

- (a) dohodki pomenijo dohodke gospodinjstva davčnega zavezanca, na ime katerega se določi davek;

[...]“

- 5 Člen 1417 navedenega zakonika določa pragove in način izračuna referenčnega davčnega dohodka:

„[...]

II. Določbe člena 1414 A se uporabljajo za davčne zavezance, katerih znesek dohodkov v letu pred letom, za katerega se določi davek, na presega zneska 23.224 EUR za prvi del družinskega količnika, povečanega za 5 426 EUR za prvi pol-del in za 4 270 EUR za vse naslednje dodatne pol-dele, ki se upoštevajo za izračun dohodnine v zvezi z navedenimi dohodki [...].

[...]

IV. 1. Za uporabo tega člena znesek dohodkov pomeni neto znesek – po morebitni uporabi pravil o količniku, opredeljenih v členu 163 0 A – dohodkov in kapitalskega dobička, upoštevanih za določitev dohodnine za preteklo leto.

Ta znesek se poveča:

[...]

(c) za znesek dohodkov [...] ki jih prejmejo uradniki mednarodnih organizacij [...];

[...]“

Spor o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

- 6 M. Pazdziej, uradnica Evropske unije, je skupaj s partnerjem, s katerim je sklenila *pacte civil de solidarité* (civilnopravno pogodbo o solidarnosti) v smislu francoskega civilnega prava, lastnica hiše v Lommu (Francija).
- 7 Glede na to, da se na podlagi člena 12, drugi odstavek, Protokola prejemi, ki jih prejema od Unije, ne upoštevajo pri izračunu referenčnega davčnega dohodka, ki se upošteva pri določitvi zgornje meje stanovanjskega davka za hišo, v kateri živi s partnerjem, je pristojni davčni organ zaprosila, da je plačila tega davka za leto 2010 po uradni dolžnosti oproščena.
- 8 Upravno sodišče v Lillu (Francija) je tej prošnji s sodbo z dne 13. maja 2013 ugodilo.
- 9 *Ministre délégué, chargé du budget*, je zoper to sodbo pri predložitvenem sodišču vložil kasacijsko pritožbo. To sodišče navaja, da v skladu s sodno prakso Sodišča člen 12, drugi odstavek, Protokola izključuje vsakršno neposredno in tudi posredno obdavčitev dohodkov, prejetih od Unije, s strani držav članic.
- 10 Vendar naj bi na eni strani iz sodbe Vander Zwalmen in Massart (C-229/98, EU:C:1999:501) izhajalo, da te določbe ne nasprotujejo temu, da se davčna ugodnost, ki se brez razlikovanja uporablja za gospodinjstva z dohodki, nižjimi od določenega zneska, zavrne gospodinjstvom, v katerih je eden od zakoncev uradnik ali drug uslužbenec Unije, kadar je njegova plača višja od tega zneska.
- 11 Na drugi strani pa naj bi iz sodbe Bourguès-Maunoury in Heintz (C-558/10, EU:C:2012:418), ki se je nanašala na način določitve zgornjega praga francoskega solidarnostnega davka na premoženje, izhajalo, da člen 12 Protokola nasprotuje temu, da se pri izračunu zneska dolgovanega davka upoštevajo prejemi uradnikov in drugih uslužbencev Unije.
- 12 V teh okoliščinah je Conseil d'État prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali določbe člena 12, drugi odstavek, Protokola nasprotujejo temu, da se pri izračunu teoretičnega dohodka gospodinjstva upoštevajo prejemi, ki jih prejme uradnik ali drug uslužbenec Unije, ki je član tega gospodinjstva, ker to upoštevanje lahko vpliva na znesek davka, ki ga mora plačati to

gospodinjstvo, ali pa je treba še naprej upoštevati sodbo Vander Zwalmen in Massart (C-229/98, EU:C:1999:501) v primerih, v katerih je namen upoštevanja takih prejemkov za morebitno uporabo socialnega ukrepa za oprostitev plačila davka, odobritev znižanja davčne osnove ali splošneje znižanje davka, le preveriti, ali je teoretični dohodek gospodinjstva nižji ali ne od praga, opredeljenega v nacionalni davčni zakonodaji za dodelitev pravice – eventualno spremenjene glede na teoretični dohodek – do tega socialnega ukrepa?“

Vprašanje za predhodno odločanje

- 13 Predložitveno sodišče z vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 12, drugi odstavek, Protokola razlagati tako, da nasprotuje nacionalni ureditvi, kot je ta v postopku v glavni stvari, na podlagi katere se plače, mezde in prejemki, ki jih uradniki in drugi uslužbenci Unije prejemajo od Unije, upoštevajo pri določitvi zgornje meje prispevka, dolgovanega na podlagi stanovanjskega davka, ki se plačuje lokalnim skupnostim, z namenom morebitne oprostitve plačila tega davka.
- 14 Za odgovor na to vprašanje je treba ponoviti, da člen 12 Protokola zagotavlja enotno obdavčitev navedenih plač, mezd in prejemkov za vse uradnike in druge uslužbence Unije, tako da se zlasti prepreči, prvič, da bi se zaradi pobiranja različnih nacionalnih davkov njihovo dejansko plačilo razlikovalo glede na državljanstvo ali stalno prebivališče, in drugič, da bi bilo zaradi dvojne obdavčitve to plačilo neobičajno obremenjeno (sodba Brouerius van Nidek, 7/74, EU:C:1974:73, točka 11).
- 15 Pravo Unije tako določa jasno razlikovanje med dohodki, ki spadajo v okvir delovanja nacionalnih davčnih organov držav članic, ter plačami uradnikov in drugih uslužbencev Unije, za morebitno obdavčitev katerih se uporablja izključno pravo Unije, medtem ko drugi dohodki uradnikov ostajajo podvrženi obdavčitvi držav članic (glej v tem smislu sodbo Humblet/État belge, 6/60-IMM, EU:C:1960:48, str. 1158).
- 16 Iz tega izhaja, da se oprostitev, določena v členu 12, drugi odstavek, Protokola, nanaša zgolj na nacionalne davke, ki so enake narave kot davki, ki jih Unija pobira od enakih prihodkov (sodba Brouerius van Nidek, 7/74, EU:C:1974:73, točka 12).
- 17 Poleg tega je treba pojasniti, da je bilo že razsojeno, da se člen 12, drugi odstavek, Protokola nanaša na oprostitev vsakršne nacionalne obdavčitve, ki neposredno in posredno temelji na plačah, mezdah in prejemkih, ki jih uradniki ali drugi uslužbenci prejemajo od Unije. Zato nasprotuje vsakršni nacionalni obdavčitvi ne glede na njeno naravo ali načine pobiranja, katere posledica je neposredna ali posredna bremenitev uradnikov ali drugih uslužbencev, ker prejemajo plačilo od Unije, tudi če se zadevni davek ne izračuna sorazmerno z zneskom tega plačila (sodbe Komisija/Belgija, 260/86, EU:C:1988:91, točka 10; Tither, C-333/88, EU:C:1990:131, točka 12; Kristoffersen, C-263/91, EU:C:1993:207, točka 14, in Vander Zwalmen in Massart, C-229/98, EU:C:1999:501, točka 24).
- 18 Tako ta določba prepoveduje, da se plača, ki jo uradniki in drugi uslužbenci prejemajo od Unije, upošteva pri določanju stopnje davka na druge dohodke, ki niso oproščeni, če nacionalno davčno pravo določa progresiven sistem obdavčitve. Uradnik bi bil sicer namreč v zvezi s svojimi zasebnimi prejemki bolj obdavčen, ker prejema plačo od Unije (glej v tem smislu sodbo Humblet/État belge, 6/60-IMM, EU:C:1960:48, str. 1160).
- 19 Nasprotno pa s členom 12 Protokola državam članicam ni naloženo, da morajo uradnikom in drugim uslužbencem Unije podeliti enake ugodnosti kot upravičencem, opredeljenim v veljavnih nacionalnih določbah. Ta člen zahteva le, da je taka oseba, kadar je zavezana k plačilu nekaterih davkov in izpolnjuje pogoje iz veljavne nacionalne zakonodaje, lahko upravičena do vseh davčnih ugodnosti, do katerih so davčni zavezanci običajno upravičeni, da ji ne bi bilo naloženo večje davčno breme (sodba

Tither, C-333/88, EU:C:1990:131, točka 15) ali da ne bi bila obravnavana diskriminatorno v primerjavi z drugimi davčnimi zavezanci (glej v tem smislu sodbo Vander Zwalmen in Massart, C-229/98, EU:C:1999:501, točka 26).

- 20 Ob upoštevanju teh ugotovitev je treba preučiti, ali člen 12, drugi odstavek, Protokola nasprotuje nacionalni zakonodaji iz postopka v glavni stvari.
- 21 Kot je razvidno iz spisa, predloženega Sodišču, je predmet stanovanjskega davka zasebna posest ali uporaba stanovanja v francoski lokalni skupnosti, pri čemer je osnova za ta davek neto katastrska najemna vrednost, stopnjo davka pa določijo lokalni organi.
- 22 V tem okviru je Sodišče že presodilo, da obdavčitev najemne vrednosti stanovanja uradnika ali drugega uslužbenca Unije nima nikakršne pravne povezave s plačami, mezdami in prejemki, ki jih plačuje Unija (sodba Kristoffersen, C-263/91, EU:C:1993:207, točka 15).
- 23 Iz tega izhaja, da stanovanjskega davka, o katerem poteka postopek v glavni stvari, ni mogoče šteti za obdavčenje plač, mezd in prejemkov, ki jih uradniki in drugi uslužbenci prejemajo od Unije.
- 24 V zvezi s tem okoliščina, da se znesek prispevka, dolgovanega na podlagi tega davka, lahko razlikuje glede na znesek plač, mezd in prejemkov, ki jih plačuje Unija, ni odločilna.
- 25 Treba je namreč navesti, da v zadevi v glavni stvari ni sporno to, ali je uradnik ali drugi uslužbenec Unije zavezan za plačilo stanovanjskega davka, temveč zgolj, ali se navedene plače, mezde in prejemki lahko upoštevajo pri izračunu dohodkov gospodinjstva, ki se uporabijo pri ugotavljanju, ali je zavezanec za plačilo tega davka upravičen do zgornje meje prispevka, dolgovanega na podlagi tega davka.
- 26 Ugotoviti pa je treba, na prvem mestu, da nacionalna zakonodaja iz postopka v glavni stvari ne vsebuje nobene določbe, ki bi uradnikom ali drugim uslužbencem Unije preprečevala, da delno oprostitev stanovanjskega davka pridobijo pod enakimi pogoji, kot so ti, ki se uporabljajo za vse druge davčne zavezance, ki lahko pridobijo to ugodnost, in sicer kadar referenčni davčni dohodek ne presega zakonsko določenega praga.
- 27 Razlog za to, da neka oseba ni upravičena do delne oprostitve stanovanjskega davka, namreč ni v tem, da ta oseba kot uradnik ali drugi uslužbenec Unije prejema plačo, ki presega prag referenčnega davčnega dohodka, temveč izhaja iz splošnega pogoja v zvezi z višino dohodkov, ki dajejo pravico do navedene oprostitve, ta pogoj pa se brez razlikovanja uporablja za uradnike in druge uslužbence Unije kot za vse druge davčne zavezance zadevne države članice.
- 28 Na drugem mestu je treba navesti, kot je razvidno iz točke 21 te sodbe, da je davek, o katerem poteka postopek v glavni stvari, v bistvu odvisen od najemne vrednosti stanovanja in se ne nanaša niti na plačilno sposobnost davčnega zavezanca niti na njegovo celotno premoženje. Plačilna sposobnost zavezanca se namreč upošteva le v zvezi s pridobitvijo davčne ugodnosti in ne pomeni predmeta stanovanjskega davka.
- 29 V zvezi s tem je treba poudariti, da je bil mehanizem delne oprostitve stanovanjskega davka uveden, da bi se preprečilo nepravilne položaje, in pomeni socialni ukrep, ki gospodinjstvom z nizkimi dohodki omogoča, da zmorejo plačevati lokalne davke. Priznanje izključitve plač, mezd in prejemkov, ki jih plačuje Unija, na podlagi člena 12 Protokola bi tako vodilo do izkrivljenja uvedenega socialnega ukrepa.
- 30 Glede na vse te ugotovitve se zadeva v glavni stvari razlikuje od zadeve, v kateri je bila izdana sodba Bourgès-Maunoury in Heintz (C-558/10, EU:C:2012:418), v kateri je Sodišče presodilo, na eni strani, da je zadevna zakonodaja glede solidarnostnega davka na premoženje povezana s plačami, mezdami in

prejemki, ki jih izplačuje Unija, ker se ti upoštevajo pri določitvi končne stopnje obdavčenja, in na drugi strani, da to obdavčenje povzroči posredno obdavčenje dohodkov uradnikov in drugih uslužbencev Unije.

- 31 Glede na zgornje navedbe je treba na postavljeno vprašanje odgovoriti, da je treba člen 12, drugi odstavek, Protokola razlagati tako, da ne nasprotuje nacionalni ureditvi, kot je ta v postopku v glavni stvari, na podlagi katere se plače, mezde in prejemki, ki jih uradniki in drugi uslužbenci Unije prejemajo od Unije, upoštevajo pri določitvi zgornje meje prispevka, dolgovanega na podlagi stanovanjskega davka, ki se plačuje lokalnim skupnostim, z namenom morebitne oprostitve plačila tega davka.

Stroški

- 32 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (prvi senat) razsodilo:

Člen 12, drugi odstavek, Protokola o privilegijih in imunitetah Evropske unije, priloženega k pogodbam EU, DEU in ESAE, je treba razlagati tako, da ne nasprotuje nacionalni ureditvi, kot je ta v postopku v glavni stvari, na podlagi katere se plače, mezde in prejemki, ki jih uradniki in drugi uslužbenci Evropske unije prejemajo od Evropske unije, upoštevajo pri določitvi zgornje meje prispevka, dolgovanega na podlagi stanovanjskega davka, ki se plačuje lokalnim skupnostim, z namenom morebitne oprostitve plačila tega davka.

Podpisi